

Lausunto

22.12.2020

Asia: VN/17515/2020

VM:n toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2020-2025

Säädösvalmistelu ja keskeiset strategiat

Miten valtiovarainministeriö mielestänne huomioi yhdenvertaisuuden ja sukupuolivaikutukset säädösvalmistelussa ja sopimustoiminnassa?

SAMS föreslår att man i lagreformsarbetet skulle sträva till att bedöma jämställdhetsaspekter på en mer detaljerad nivå. Det kunde göras genom att man spjälkar upp bedömningen i olika delområden. På detta sätt kan man lättare bedöma olika befolkningsgrupper och vilken inverkan olika handlingar har på dem. SAMS stöder utvecklingen av effektverktyg (fi. Vaikuttavuustyökalu) som stöd för bedömningen. Det skulle även vara viktigt att man inom detta arbete skulle kunna göra bedömningar ur ett intersektionellt perspektiv, till exempel när en person samtidigt tillhör en språkminoritet och har en funktionsnedsättning. I dessa fall kan en person bli diskriminerad på två eller flera grunder därför skulle det vara viktigt att i större mån ta hänsyn till diskriminering på flera grunder.

Där till borde finansministeriet beakta FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionshinder (funktionshinderkonventionen) i allt sitt arbete.

Det är även viktigt att i enlighet med funktionshinderkonventionens artikel om kvinnors rättigheter speciellt beakta kvinnor med funktionsnedsättning i arbetet med jämställdhet.

Miten valtiovarainministeriö mielestänne huomioi yhdenvertaisuuden keskeisiä strategioita, päätöksiä ja linjauksia tehdessään?

För myndigheter är det centralt att bedöma hur jämlikhet har tagits i beaktande i ordnandet av verksamhet och hur det de facto påverkar de grupper som är i fara att diskrimineras. När man kan identifiera detta kan man också motarbeta ojämlikhet. Vi vill gärna påminna att personer med funktionsnedsättning är en heterogen grupp med olika behov. Detta är viktigt att beakta och komma ihåg när man gör upp strategier, beslut och linjeringar. Konsekvensbedömning är ett bra sätt att följa upp ur man lyckats förverkliga jämlikhet.

Syrjinnän vaarassa olevat ryhmät

Osaako valtiovarainministeriö mielestänne tunnistaa ja tarvittaessa konsultoida vähemmistöryhmiä edustavia järjestöjä?

Finansministeriet kunde ha nytta av att höra funktionshinderorganisationer på ett mångsidigare sätt. Finansministeriet har konsulterat funktionshinderorganisationer men detta samarbete kunde med fördel förstärkas ytterligare.

Tiedottaako valtiovarainministeriö riittävästi kansalaisyhteiskunnan eri toimijoita vaikuttamismahdollisuuksista? Jäävätkö jonkin syrjinnän vaarassa olevan ryhmän osalta yhdenvertaiset vaikuttamismahdollisuudet toteutumatta?

När medborgarsamhället informeras om påverkansmöjligheter är det viktigt att diversiteten beaktas. Som exempel på situationer där alla målgrupper inte beaktats i finansministeriets åtgärder är att denna rapport inte finns på svenska och när ministeriet i november/december 2020 gjorde en enkät till medborgarna om digital identifiering. Enkäten fanns enbart på finska. Detta trots att stark identifiering i allra högsta grad även berör alla svenskspråkiga men speciellt svenskspråkiga med olika funktionsnedsättningar, som t.ex. synnedsättning eller intellektuell funktionsnedsättning. Detta åtgärdades snabbt då SAMS var i kontakt med ministeriet vilket var fint men vi borde inte behöva påpeka om språkversioner. Allt material borde i regel finnas på båda nationalspråken.

Där till var enkäten inte skriven i lättläst form vilket kan göra det mycket svårt eller omöjligt för alla att svara på den. I informationen borde man i fortsättningen satsa på ett mer tillgängligt språk så att alla har lika möjligheter att ta del av dessa och på detta sätt få sin röst hörd.

Mitä järjestöjä ja toimijoita valtiovarainministeriön tulisi kuulla toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelun seurannassa?

Enligt funktionshinderkonventionen 4 artikel ska myndigheterna höra personer med funktionsnedsättning och deras organisationer. Finansministeriet kunde höra dessa parter mer aktivt.

SAMS deltar gärna i arbetet med en språklig synpunkt samt med funktionshinderperspektiv.

Det skulle vara viktigt att beakta möjligast många olika funktionsnedsättningar för att få bästa möjliga resultat och även att beakta intersektionellt perspektiv.

Yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen

Kuinka hyvin mielestänne esteettömyys ja saavutettavuus on otettu huomioon valtiovarainministeriön järjestämissä tilaisuuksissa ja kokouksissa? Entä sähköisiä välineitä ja materiaaleja tuotettaessa ja järjestettäessä?

Finansministeriet har lyckats bra med att beakta tillgänglighet exempelvis gällande textning av evenemang. Digi Arkeen -delegationen har också på ett gott sätt beaktat och behandlat tillgänglighetsfrågor.

Det är viktigt att funktionshinderkonventionens 9 artikel om tillgänglighet förverkligas i olika evenemang och möten. Det är bra att dessa saker allt oftare beaktas men det räcker inte med att bara beakta utan det behövs konkreta åtgärder för att främja tillgänglighet.

SAMS önskar att en satsning skulle göras på tillgänglig information på nationalspråket svenska automatiskt i all verksamhet och kommunikation utan att vi skulle behöva påpeka om detta skilt. När man från början inkluderar även svenska minoriteten förverkligas jämlikheten bättre och våra lagstadgade rättigheter förverkligas.

Allt fler medborgare har nytta av lättläst information. När informationen är skriven på ett möjligt lättförståeligt språk når den flera och medborgarnas möjlighet till inflytande, delaktighet och jämlikhet ökar.

Även personer med finlandssvenskt teckenspråk och deras språkliga rättigheter bör beaktas och förverkligas i verksamheten.

Digitala tjänster och dessas tillgänglighet är mycket viktigt för jämlikheten. Personer med funktionsnedsättning har inte alltid samma förutsättningar att använda sig av de digitala tjänsterna och därför är utvecklandet av dessa till tillgängliga för alla är avgörande. Vi vill samtidigt påminna om att alla människor inte kan använda sig av de digitala tjänsterna och för dessa personer måste det finnas alternativ.

Digital identifiering är ett bra sätt att sköta ärenden men det är inte ett problemfritt sätt. För personer med bland annat intellektuell funktionsnedsättning eller synnedsättning fungerar inte den digitala identifieringen alltid. Dessa problem borde lösas så att den digitala identifieringen skulle bli mer tillgänglig för olika funktionshindergrupper.

Millaisia keinoja valtiovarainministeriön tulisi ottaa käyttöön, jotta toimintatavat tukisivat entistä enemmän yhdenvertaisuuden toteutumista?

Med tanke på befolkningens rättigheter skulle det vara viktigt att kundservicen, informationsverksamheten och olika instruktioner finns och även fungerar på lika villkor på svenska.

Missä asioissa valtiovarainministeriön olisi tarpeen lisätä avoimuutta?

-

Mitä muita kehittämistoimenpiteitä ehdottaisitte valtiovarainministeriölle toiminnallisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi?

Finansministeriets roll i att främja kommunekonomi har ökat under de senaste åren. SAMS anser att finansministeriet tydligare och mera kunde satsa på de kommunala funktionshinderråden. På detta sätt kunde man göra personer med funktionsnedsättning mer delaktiga genom råden.

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Nordman Marica
SAMS - Samarbetsförbundet kring funktionshinder rf